

সমাজবিজ্ঞানৰ সৈতে ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ সম্পৰ্ক।

ৰাজনীতি বিজ্ঞান আৰু সমাজবিজ্ঞান দুটা ঘনিষ্ঠ ক্ষেত্ৰ যিবোৰ দুয়োটাই মানৱ সমাজ, আচৰণ আৰু সংগঠনৰ দিশসমূহ পৰীক্ষা কৰে। সামাজিক গাঁথনিৰ ভিতৰত মানুহে কেনেকৈ যোগাযোগ কৰে সেই কথা বুজিবলৈ তেওঁলোকৰ সাধাৰণ আগ্ৰহ আছে যদিও এই প্ৰশ্নবোৰৰ প্ৰতি তেওঁলোকে অলপ বেলেগ কোণৰ পৰা দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰে।

- ৰাজনীতি বনাম সমাজৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া:** ৰাজনীতি বিজ্ঞানে মূলতঃ ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থা, চৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠান আৰু ক্ষমতাৰ ব্যৱহাৰৰ অধ্যয়নত মনোনিৱেশ কৰে। ইয়াত নিৰ্বাচন, নীতি নিৰ্ধাৰণ, আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্ক, চৰকাৰৰ কাৰ্যকলাপ আদি বিষয়ৰ ওপৰত গভীৰভাৱে আলোচনা কৰা হয়। ইয়াৰ বিপৰীতে সমাজবিজ্ঞানে সামগ্ৰিকভাৱে সমাজখনৰ ওপৰত বহল গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। ইয়াত ৰাজনৈতিক দিশৰ ওপৰত গুৰুত্ব নিদিয়াকৈ সংস্কৃতি, সামাজিক নীতি-নিয়ম, বৈষম্য, সামাজিক প্ৰতিষ্ঠানকে ধৰি মানৱ আচৰণৰ বিভিন্ন দিশৰ সন্ধান কৰা হৈছে।
- পদ্ধতি আৰু পদ্ধতি:** ৰাজনীতি বিজ্ঞানে প্ৰায়ে আইন, নীতি আৰু ৰাজনৈতিক প্ৰতিষ্ঠানৰ বিশ্লেষণকে ধৰি অধিক আনুষ্ঠানিক আৰু গাঁথনিগত পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰে। ইয়াত সঘনাই জৰীপ আৰু তথ্য বিশ্লেষণৰ দৰে পৰিমাণগত গৱেষণা পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰা হয়। আনহাতে সমাজবিজ্ঞানে মানুহৰ আচৰণ আৰু সমাজৰ আৰ্হি বুজিবলৈ গুণগত আৰু পৰিমাণগত পদ্ধতিৰ বহল পৰিসৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ প্ৰৱণতা থাকে, প্ৰায়ে ক্ষেত্ৰভিত্তিক কাম আৰু গভীৰ সাক্ষাৎকাৰৰ সৈতে জড়িত।
- ওভাৰলেপ:** তেওঁলোকৰ মনোযোগৰ সুকীয়া ক্ষেত্ৰ থকাৰ পিছতো ৰাজনীতি বিজ্ঞান আৰু সমাজবিজ্ঞানৰ অধ্যয়নত সঘনাই ওভাৰলেপ হয়। উদাহৰণস্বৰূপে, দুয়োজনেই চৰকাৰী নীতিৰ সমাজত প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰে। সমাজবিজ্ঞানীসকলে এটা বিশেষ নীতিয়ে বিভিন্ন সামাজিক গোটক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰে সেই বিষয়ে অন্বেষণ কৰিব পাৰে, আনহাতে ৰাজনীতি বিজ্ঞানীসকলে নীতিটোৰ ফলপ্ৰসূতা আৰু ৰাজনৈতিক প্ৰভাৱৰ মূল্যায়ন কৰিব পাৰে।
- আন্তঃশাখা প্ৰকৃতি:** আন্তঃশাখা পদ্ধতিৰ দ্বাৰাও ক্ষেত্ৰসমূহে লাভৱান হয়। দুয়োটা শাখাৰ পণ্ডিতসকলে প্ৰায়ে ইজনে সিজনৰ পৰা অন্তৰ্দৃষ্টি আৰু পদ্ধতিৰ সহায় লৈ নিজৰ গৱেষণা সমৃদ্ধ কৰে। এই আন্তঃশাখা পদ্ধতিয়ে জটিল সামাজিক বিষয়সমূহৰ বিষয়ে অধিক ব্যাপক বুজাবুজি লাভ কৰাত সহায় কৰে।
- পৰিপূৰক দৃষ্টিভংগী:** ৰাজনীতি বিজ্ঞান আৰু সমাজবিজ্ঞানে সামাজিক পৰিঘটনাৰ ওপৰত পৰিপূৰক দৃষ্টিভংগী আগবঢ়ায়। ৰাজনীতি বিজ্ঞানে চৰকাৰ আৰু ৰাজনৈতিক অভিনেতাই সমাজখনক কেনেদৰে গঢ় দিয়ে তাৰ অন্তৰ্দৃষ্টি প্ৰদান কৰে, আনহাতে সমাজবিজ্ঞানে ৰাজনৈতিক সিদ্ধান্ত লোৱা সমাজৰ প্ৰেক্ষাপটৰ বিষয়ে গভীৰ বুজাবুজি প্ৰদান কৰে।

ৰাজনীতি বিজ্ঞানে মূলতঃ ৰাজনীতি আৰু শাসন ব্যৱস্থাৰ অধ্যয়নৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে, সমাজবিজ্ঞানে সমাজ আৰু মানুহৰ আচৰণৰ ওপৰত বহল দৃষ্টিভংগী গ্ৰহণ কৰে। কিন্তু দুয়োটা ক্ষেত্ৰই ইটোৱে সিটোক ছেদ কৰি পৰিপূৰক হিচাপে কাম কৰে, যাৰ ফলত সমাজসমূহে কেনেকৈ কাম কৰে আৰু কেনেকৈ পৰিচালিত হয়, সেই বিষয়ে অধিক ব্যাপক বুজাবুজিত অৰিহণা যোগায়।